

Demokrati og ulighed.

Ovenpå det nyligt afholdte folketingsvalg synes det indlysende at citere et kort afsnit af Henry George fra "Fremskridt og fattigdom". Skrevet i 1879 – men forbløffende aktuelt. Her gengivet i den oprindelige form i den første danske oversættelse. Vi vil gerne høre fra vore læsere. Især kommentarer til, om forholdene og udviklingen i Danmark har lighedspunkter med det, som George beskriver.

.....når Uligheden i Livsvilkaar tiltager, gør almindelig Stemmeret det let at bemægtige sig Magtens Kilde, thi desto større Andel af Magten ligger da i Hænderne paa Folk, som ikke føler nogen Interesse for, hvorledes Staten styres, og som – forbitrede af Nød og fordummede af Fattigdom – er rede til at sælge deres Stemme til den højst bydende eller følge den højst skraalende Demagogs Ledelse.....

I en Stat.....hvor én Klasse er alt for rig til at lide noget Afbræk i sin Overdaad, hvor slet end de offentlige Sager ledes og en anden saa fattig, at på Valgdagen nogle faa Dollars betyder mere for dem end alle mulige "Anskuelser" tilsammen, medens Mængden raser over en Tingenes Tilstand, som den ikke véd noget Raad for, maa det til sidst gaa saaledes, at Magten falder i Hænderne på Sjakrere.....eller i Hænderne på Demagoger, som griber og beholder den for en Tid, for siden blot at afløses af andre, endnu værre.

Hvor der findes en nogenlunde ligelig Ejendomsfordeling – og det vil sige det samme som, hvor Fædrelandskærlighed, Dyd og Intelligens er almindelig udbredt – der er Styrelsen desto bedre, jo mere demokratisk den er; men hvor der hersker stor Ulighed, bliver tilstanden desto værre, jo mere demokratisk Regeringsformen er.....

Tilfældighederne ved en arvelig Tronfølge kan dog undertiden give Magten til den Vise og Retfærdige, i et fordærvet Demokrati derimod gaar det altid i Retning af at give Magten til den daarligste.